



Zdravé město Třeboň

ZPRÁVA O ČINNOSTI A AKTIVITÁCH ZDRAVÉHO MĚSTA TŘEBOŇ A MA21 ZA ROK 2020

Zpráva představuje ucelenou informaci o tom, které činnosti a projekty probíhaly v rámci aktivit Zdravého města a místní Agendy 21 Třeboň v daném roce. Jedná se o způsob, jakým lze přehledně sdělit jak vedoucím představitelům města, tak široké veřejnosti, co se v daném roce podařilo realizovat a na co ve svých aktivitách navazujeme pro další plány. Zprávu lze zároveň využít jako propagační materiál. Zpráva je předkládána ke schválení komisi ZM a MA 21 a následně i radě města. Dále je uveřejněna na oficiálních stránkách města a na internetových stránkách Zdravého města Třeboň.

1. POPIS PROJEKTU

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotnická organizace (WHO) mezinárodní Projekt Zdravé město (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve více než 30 evropských zemích.

Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly šířit i ve městech České republiky. V roce 1994 pak vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem Národní síť Zdravých měst České republiky (dále jen „NSZM ČR“), která dnes zastřešuje 131 členů s regionálním vlivem na 2113 měst a obcí, ve kterých žije 5,342 milionu obyvatel (50 % populace ČR).

Jedním z výše uvedených zakládajících měst byla i Třeboň.

NSZM ČR sdružuje obce, regiony i kraje, které se vážně zajímají o témata související se zdravím obyvatel a udržitelným rozvojem na místní úrovni.

Lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s jeho obyvateli.



Třeboň



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Za účelem monitorování úrovně procesu MA21 byla v roce 2004 sestavena Pracovní skupinou pro místní Agendy 21 (při Radě vlády pro udržitelný rozvoj) sada Kritérií MA21.

Kritéria MA21 jsou členěna do čtyř základních **kategorií „A“ (nejvyšší) – „D“ (nejnižší)**. Těmto kategoriím předchází ještě tzv. „nultá“ kategorie „Zájemci“. Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě. Předpokladem pro splnění celé kategorie je naplnění a zdokumentování všech v ní obsažených kritérií MA21.

Kategorie „Z“	zájemci
Kategorie „D“	začátečnická úroveň
Kategorie „C“	mírně pokročilá úroveň
Kategorie „B“	pokročilá úroveň
Kategorie „A“	nejvyšší úroveň

Zdravému městu Třeboň se v roce 2013 podařilo posunout do kategorie „C“, která sdružuje pokročilejší místní Agendy. Vedle Třeboně je v ní aktuálně zastoupeno dalších 45 měst, obcí či MAS. V kategorii B jsou pouze čtyři členové Národní sítě Zdravých měst a v nejvyšší kategorii A se letos nacházejí pouze dvě města, Chrudim a Litoměřice.

2. ORGANIZACE PROJEKTU ZDRAVÉ MĚSTO TŘEBOŇ

Politik Zdravého města Třeboň pro MA21: Ing. Jana Grammetbauerová

ustanoveno usnesením ZM č. 19/2019-3 ze dne 28.01.2019

Politik ZM a MA21 zodpovídá za strategickou část ZM a MA21, za prosazování zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života do konkrétních aktivit a celkové směřování municipality v této oblasti. Politik ZM a MA21 reprezentuje municipalitu vzhledem k uvedeným činnostem.

Koordinátorka Zdravého města Třeboň pro MA21: Ing. Petra Mejdrechová

ustanoveno usnesením RM č. 829/2017-86 ze dne 01.11.2017

Koordinátorka ZM a MA21 celý proces koordinuje, prezentuje a medializuje. Spolupracuje s politikem, komisí ZM a MA21, různými subjekty a veřejností.

Komise Zdravého města a MA21

Komise ZM a MA21 se skládá z šesti členů a schází se pravidelně cca každé dva měsíce. Během jednání komise je pořizován zápis, který je pravidelně předkládán radě města a následně zveřejněn na webových stránkách města.



Třeboň



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Komise je poradním orgánem RM, je řídicí jednotkou celého procesu vedoucího k udržitelnému rozvoji ve městě. Komise se zabývá prosazováním principů MA21 – zapojováním veřejnosti, strategickým a komunitním plánováním, zkvalitňováním veřejné správy. Je významným partnerem koordinátora, ale i politika ZM a MA21. Je orgánem fungujícím na základě důležitého mezisektorového partnerství – je tvořena zástupci z řad veřejné správy, neziskového i podnikatelského sektoru, aktivních občanů.

Členové komise (bez titulů):

Jana Grammetbauerová – místostarostka, předsedkyně komise, politička ZM a MA21

Petra Mejdrechová – tajemnice komise, projektová manažerka, koordinátorka ZM a MA21

Denisa Nováková – Lékařská služba první pomoci o.p.s., neziskový sektor

Jana Kočová – ředitelka oblastní kanceláře Jihočeské hospodářské komory, veřejný sektor

Pavel Zajíček – vedoucí odboru dopravy MěÚ Třeboň

Ivana Pagačová – veřejnost, aktivní občan

3. AKTIVITY ZDRAVÉHO MĚSTA TŘEBOŇ V ROCE 2020

3.1 Osvětové kampaně:

Osvětové kampaně Zdravého města Třeboň byly v roce 2020 velmi ovlivněny pandemií koronaviru, která zastavila veškeré dění nejen ve městě. Z toho důvodu nebylo možné v letošním roce uskutečnit připravovaný tradiční **Den Země** pro děti z prvního stupně místních základních škol. Akce byla plánována na 24. dubna 2020 opět ve spolupráci s Domem přírody Třeboňsky a Českým nadačním fondem pro vydru.

Den Země je jedním z největších celosvětových svátků, který slaví lidé společně na celé planetě bez ohledu na původ, víru či národnost. V moderním pojetí jde o ekologicky motivovaný svátek, upozorňující lidi na dopady ničení životního prostředí. Slaví se 22. dubna ve více než 175 státech světa. Česká republika není výjimkou a v Třeboni si již získal velkou tradici.

Město Třeboň se každoročně zapojuje do osvětové kampaně **Uklidíme Česko**. Akce byla plánována tradičně na první dubnovou sobotu, tedy na 4. dubna 2020, ale musela být z důvodu vládních omezení také zrušena.



Třeboň



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Přesto se řada nadšenců a milovníků přírody v Třeboni a okolí vydala na individuální úklid a tím se zapojila do celorepublikové rouškové výzvy.

Úklidová dobrovolnická akce s názvem Uklid'me Česko vychází z mezinárodně osvědčeného modelu „Let's do it!“ Tento typ úklidových akcí již úspěšně proběhl ve více než 100 zemích světa za účasti 9 milionů dobrovolníků.

Ani po rozvolnění všech vládních opatření nebylo možné uspořádat v tradičním režimu kampaň **Červen bez úrazů**. Kampaň se každoročně koná během měsíce června a v Třeboni vždy využíváme spolupráce s místními lékaři a vrchní sestrou LSPP. V letošním roce byla tedy kampaň uspořádána on-line. Z Národní sítě zdravých měst byly připraveny různé naučné materiály, které jsme předali do škol a zařízení, kterým by mohly být přínosné (např. organizátoři letních příměstských táborů, DDM, základní a mateřské školy).

Celostátní kampaň Červen bez úrazů je již řadu let jednou z aktivit Zdravých měst a místní Agendy 21 napříč Českou republikou. Jejím cílem je upozornit děti, rodiče, pedagogy i širokou veřejnost na nebezpečí úrazů a naučit se jim předcházet.

Poprvé se v roce 2020 Zdravé město Třeboň zkušebně zapojilo do kampaně **Do práce na kole**. Ač také tato akce byla poznamenána jarní vlnou koronavirové pandemie, podařilo se ji plně uskutečnit dle upravených předem nastavených pravidel. Akce měla kladný ohlas, a proto chce Zdravé město Třeboň v jeho konání pokračovat.

Výzva Do práce na kole je veřejný a dlouholetý projekt spolku AutoMat na podporu městské cysklistiky. Cílem výzvy je popularizovat téma osobní udržitelné dopravy, upozorňovat na její výhody ekologické, zdravotní i ekonomické a usnadňovat lidem zapojení bezmotorové dopravy do běžného způsobu života.

V letošním roce snad jedinou kampaní, která proběhla bez omezení v souvislosti s vládními opatřeními z důvodu koronavirové pandemie jsou **Dny zdraví**. Kampaň se zaměřuje na zdraví obyvatel v nejširším slova smyslu, od podpory pohybových aktivit přes zdravé stravování až po aktivní stárnutí.

V letošním roce byla tato kampaň tradičně spojena s největší akcí Zdravého města Třeboň a to s **Jihočeským festivalem zdraví** (viz níže).



Třeboň



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

3.2 Plánování s veřejností:

Fórum Zdravého města

Fórum Zdravého města Třeboň bylo letos připraveno trochu jiným způsobem, než byli dosud občané zvyklí. V první řadě se kampaň zahájila anketou, která byla sestavena na základě požadavků nadefinovaných občany v předchozích letech. Anketa proběhla od 1. července do 30. září 2020. Následně bylo plánováno uskutečnění veřejného projednání, kde by došlo k hlasování o problémech vzešlých z ankety. Toto projednání se bohužel kvůli vládním omezením v souvislosti s podzimní vlnou koronaviru nemohlo uskutečnit. Komise Zdravého města pro MA21 se tak usnesla, že všechny problémy, které získaly více, jak 100 hlasů budou považovány za „ověřené“ a město je bude řešit. Celkem bylo odevzdáno, resp. odesláno celkem 314 anketních lístku, z nich 24 bylo neplatných.

Z ankety vzešly tyto „ověřené“ priority:

- Zachování Lékařské služby první pomoci v Třeboni
- Řešit volnočasové aktivity pro děti (sportoviště, knihovna)
- Rekonstrukce sportovní haly
- Větší kontroly na území města související s drogovou problematikou
- Dobudování rozpracované cyklostezky Holičky
- Aktualizovat strategii rozvoje města, která respektuje potřeby všech zájmových a věkových skupin občanů města
- Revitalizovat relaxačně odpočinkové místo v Komenského sadech

3.3 Ostatní významné aktivity roku 2019

a) Jihočeský festival zdraví

V sobotu 19. září se na Masarykově náměstí uskutečnil již devátý ročník Jihočeského festivalu zdraví jako vyvrcholení aktivit projektu Zdravé město Třeboň. Letošní ročník se nesl v duchu podtitulu „Zdravá rodina – péče o dvojčata“, a tak opět nechyběl bohatý program zaměřený na hudbu, tanec, sport či divadlo. Festival zahájilo dynamické vystoupení třeboňské taneční školy VICTORY DANCE COMPANY, následovalo slavnostní zahájení. Poté se představili žáci dramatického kroužku ZUŠ Třeboň, a pak už následovalo jedno vystoupení za druhým. Na pódiu se postupně vystřídali třeboňští teakwondisté a judisté, country taneční soubor Glorieta z Klubu aktivních seniorů České Budějovice, písničkář Martin Kajaba, soubor mažorettek STARLETTE z Českých Budějovic či již téměř tradiční vystoupení handicapovaných klientů ze souboru Kukačky z borovanského Nazaretu. Hudební kapela SECOND SERVICE band roztančila přítomné na náměstí a příjemně tak zakončila krásný slunečný den.



Třeboň



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Dále byla možnost navštívit canisterapeutické sdružení Hafík, či si vyzkoušet nácvik první pomoci se zdravotníky z Českého červeného kříže. Tradicí, která k Jihočeskému festivalu zdraví neodmyslitelně patří, je i doprovodný trh chráněných dílen a neziskových organizací.

V rámci Jihočeského festivalu zdraví město Třeboň každoročně pořádá také veřejnou charitativní sbírku a ani letošní ročník nebyl výjimkou. Sběrka byla uspořádána na podporu tříletých dvojčátek Mikuláška a Tadeáška Absolonů z Lomnice nad Lužnicí, kteří neměli svůj start do života vůbec jednoduchý. Oba chlapci mají diagnostikovanou dětskou mozkovou obrnu, epilepsii a Tadeášek je téměř slepý. Každý, kdo na náměstí navštívil charitativní stánek, mohl přispět koupí výrobků chráněných dílen. Celkem se díky dárcům vybralo rekordních 12 073 Kč. Výtěžek ze sbírky byl přímo na náměstí předán mamince chlapců a bude použit jako příspěvek na nákup zdravotních kočárků či nového automobilu.

Součástí festivalu byla opět i doprovodná přednáška s lékařem. V letošním roce naše pozvání přijal prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc., který s přítomnými vedl besedu na téma péče o dvojčata. Mimo to se i značně podílel na příspěvku do charitativní sbírky, když věnoval polovinu celkového výtěžku z prodeje své knihy Nemocné dítě, kterou bylo možno zakoupit právě na charitativním stánku v den festivalu.

b) Vzdělávání s tématem udržitelného rozvoje pro veřejnost

Zdravé město Třeboň každoročně pořádá ve spolupráci se Základní školou Na Sadech, Třeboň seminář pro žáky s tématem udržitelného rozvoje. Každoročně je tento seminář plánován na říjen daného roku. Bohužel také v tomto případě se z důvodu koronavirové pandemie letošní seminář nemohl uskutečnit. Seminář se bude konat, jakmile budou vládní nařízení rozvolněna a umožní škole konání podobných aktivit.

c) Účast na školách Zdravých měst, seminářích a školeních

V roce 2020 byly z důvodu vládních nařízení v souvislosti s koronavirou pandemií zrušeny všechny tradiční plánované školy Zdravých měst. Tyto školy byly nahrazeny jednotlivými webináři a jednou on-line školou Zdravých měst. V rámci této školy bylo zajištěno on-line akreditované vzdělávání na téma „Komunitní plánování“.

Koordinátorka ZM se zúčastnila této on-line školy Zdravých měst a také řady webinářů.

Koordinátorka ZM si úspěšně obnovila certifikát kvalifikovaného koordinátora, tzv. Zlatý certifikát v rámci akreditovaného vzdělávacího programu "Místní Agenda 21 a Projekt Zdravé město WHO“.



Třeboň



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

d) Komunitní plánování

Již od roku 2010 probíhá na území Třeboňska úspěšně plánování rozvoje sociálních a souvisejících služeb. Děje se tak v rámci tzv. komunitního plánování, kdy zástupci poskytovatelů těchto služeb ve spolupráci s jejich uživateli a ve spolupráci s obcemi ve správním obvodu ORP Třeboň diskutují o potřebnosti, dostupnosti a způsobech financování těchto služeb.

V průběhu roku 2020 se v rámci Komunitního plánování sociální služeb nemohlo uskutečnit kvůli vládním omezením v souvislosti s koronavirovou pandemií žádné jednání pracovních skupin. Jednání pracovních skupin jsou přesunuta na rok 2021.

e) Fairtrade

Fairtrade (česky též spravedlivý obchod či férový obchod) je organizované sociální hnutí a tržní přístup, který usiluje o pomoc producentům v zemích třetího světa a propagaci udržitelnosti. Hnutí prosazuje platbu „spravedlivých cen“ za produkty, stejně jako dodržování sociálních a environmentálních standardů při produkci široké škály komodit. Zaměřuje se zejména na export z rozvojových do rozvinutých zemí světa. Šestici nejprodávanějších fairtradových produktů tvoří banány, kakao, káva, bavlna, cukr a čaj.

První vlaštovkou v podpoře fairtradových výrobků byl pátý ročník akce Férová snídaně s Mildou Dubulíkem. Akce Férová snídaně probíhá v celé republice na více než 160 místech. I tato akce byla poznamenána jarní vlnou koronavirové pandemie, a tak se v sobotu 9. května snídalo fairtradově z domova.

Férové produkty začala odebírat i kancelář starosty na městském úřadě a při jednáních tak mohou návštěvy ochutnat například férovou kávu s cukrem, čokoládu či fairtradový čaj.

4. MEDIALIZACE

Dílčí zprávy o činnosti a aktivitách Zdravého města se pravidelně objevují v měsíčníku Třeboňský svět a Lázeňská Pohoda. Větší akce (např. Jihočeský festival zdraví) byla prezentována i v regionálních denících a na Jihočeské televizi.

Pravidelné informace a pozvánky na akce Zdravého města jsou zveřejňovány na webu a Facebooku města.



5. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ AKTIVIT

V rozpočtu města na rok 2020 bylo pro Zdravé město rozpočtováno 28.000 Kč. Celkové náklady na projekt Zdravé město zatím činily 6.000 Kč.

Jihočeský festival zdraví byl financován ze samostatné položky, kde bylo rozpočtováno 74.500 Kč a celkové náklady na tuto akci činily 86.197 Kč. Z této částky bylo 25.000 Kč hrazeno z Dotačního programu Jihočeského kraje.

Zpracovala: Ing. Petra Mejdrechová, koordinátorka ZM a MA21

Dne 02.11.2019